

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๓
วันศุกร์ ที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

ในการประชุมวันนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาหลักการที่สมควรบัญญัติไว้ในหมวดที่ว่าด้วยศาลต่อจาก การประชุมครั้งก่อน โดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ที่ประชุมได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างบทบัญญัติรัฐธรรมนูญจัดทำร่างบทบัญญัติ ตามแนวทางที่ที่ประชุมเสนอ ดังนี้

๑. กำหนดหลักการเกี่ยวกับการให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ประธานศาลฎีกา อัยการสูงสุด ผู้พิพากษา และพนักงานอัยการพ้นจากตำแหน่งไว้รวมกันในบททั่วไป ที่กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว เพื่อให้กลไกในการตรวจสอบและป้องกัน รวมทั้งขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

๒. กำหนดหน้าที่และอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญเพิ่มขึ้นจากที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยกำหนดให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจวินิจฉัยให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งในกรณี ดังต่อไปนี้ (๑) ความผิดเกี่ยวกับการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ แต่การดำเนินการดังกล่าวต้องผ่านการไต่สวน เพื่อชี้มูลความผิดจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเสียก่อนเสนอให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย และ (๒) ความผิดเกี่ยวกับจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ต้องผ่านการพิจารณาของผู้ไต่สวนอิสระก่อนเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย

๓. องค์ประกอบของศาลรัฐธรรมนูญให้ประกอบด้วยตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ จำนวน ๙ คน โดยประกอบไปด้วยผู้พิพากษาศาลฎีกา จำนวน ๓ คน ตุลาการศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๓ คน และ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ คน

๔. กำหนดหลักการให้คณะกรรมการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญจะต้องมีประธานสภา ผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรด้วย พร้อมทั้งกำหนดที่มาของผู้ทรงคุณวุฒิที่จะ ดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญให้สรรหาจาก (๑) ผู้ซึ่งมีอาชีพในการตัดสินคดีที่เกี่ยวข้องกับศาล (๒) ผู้ซึ่งมาจากฝ่ายวิชาการ และ (๓) ผู้ซึ่งมีประสบการณ์ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของ ศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ในระหว่างการคัดเลือกและสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนั้น หากสามารถสรรหาได้ ๗ คน แล้ว ให้ศาลรัฐธรรมนูญสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้แม้จะยังสรรหาได้ไม่ครบตามจำนวนทั้งหมด

๕. เพื่อให้สังคมยอมรับและประชาชนมีความเชื่อมั่นในศาลรัฐธรรมนูญ เห็นควรเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามจากที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยในกรณีของผู้ที่จะได้รับการคัดเลือกให้เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในส่วนของผู้พิพากษาในศาลฎีกาจำนวน ๓ คน นั้น จะต้องเป็นผู้พิพากษาในศาลฎีกามาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี และได้รับคัดเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา สำหรับในส่วนของตุลาการในศาลปกครองสูงสุด จำนวน ๒ คน จะต้องเป็นตุลาการในศาลปกครองสูงสุดซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตุลาการศาลปกครองสูงสุดมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี และได้รับคัดเลือกจากที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ส่วนลักษณะต้องห้ามนั้น เห็นควรให้เพิ่มลักษณะต้องห้ามที่สำคัญบางประการ เช่น ต้องไม่เคยพ้นจากตำแหน่งใดๆ เนื่องจากกรณีขาดคุณสมบัติเกี่ยวกับมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ เป็นต้น

๖. กำหนดให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๙ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว แต่ทั้งนี้วาระการดำรงตำแหน่งของประธานศาลรัฐธรรมนูญนั้น มีประเด็นหารือใน ๒ ประเด็น คือ (๑) เมื่อประธานศาลรัฐธรรมนูญดำรงตำแหน่งครบวาระ ๓ ปีแล้ว จะสับเปลี่ยนตุลาการศาลรัฐธรรมนูญผู้อื่นมาทำหน้าที่เป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญแทน และ (๒) เมื่อพ้นจากการดำรงตำแหน่งเป็นประธานศาลรัฐธรรมนูญแล้ว ให้พ้นจากตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไปพร้อมกันด้วยหรือไม่ ในชั้นนี้ที่ประชุมเห็นควรให้รอการพิจารณาประเด็นนี้ไว้ก่อน

นางสาวดวงจิตร์ ก่อเจริญวัฒน์
วิทยากรเชี่ยวชาญ
ผู้สรุปผลการประชุม

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง
เลขานุการกรรมการ คนที่สอง
ผู้ตรวจทาน